

Concept
FUSIE-EFFECT RAPPORTAGE

December 2024

Inhoud

1.	Beoogde fusie en aanleiding voor de fusie	3
1.1	Beoogde fusie en fusieproces.....	3
1.2	Tijdsbestek	3
1.3	De motieven voor de fusie	4
1.4	Alternatieven voor de fusie.....	8
1.5	te bereiken (gekwantificeerde) doelen van de bestuursoverdracht	9
2.	Communicatie over de bestuursoverdracht	10
2.1	Wijze waarop medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken	10
2.2	Wijze waarop Raad van Toezicht is en wordt betrokken	10
2.3	Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken.....	10
2.4	Wijze waarop externe belanghebbenden zijn en worden betrokken	10
3.	Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat	12
3.1	Omvang en organisatie van de rechtspersoon na de bestuursoverdracht.....	12
3.2	Gevolgen van de bestuursoverdracht voor de overzichtelijkheid op locatieniveau	12
3.3	Gevolgen van de bestuursoverdracht voor de betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders	13
3.4	Medezeggenschap	13
3.5	Gevolgen voor de voorzieningen	15
3.6	Gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	16
4.	Effecten van de bestuursoverdracht op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid	17
4.1	Effecten van de fusie op de keuzevrijheid	17
4.2	Effecten van de bestuursoverdracht op de diversiteit	17
4.3	Effecten van de bestuursoverdracht op de spreiding van de onderwijsvoorzieningen in de regio	17
5.	Financiële kosten en baten	18
5.1	Financiële kosten en baten.....	18
5.2	Financiële risico's	18
5.3	Niet-financiële kosten en baten	18
6.	Evaluatie van de fusie	19
6.1	Evaluatie van de fusie.....	19
7.	Advies gemeente.....	19
7.1	Advies van burgemeester en wethouders	19

Bestuursoverdracht van het DBC van de SKOV aan de samenwerkingsstichting AC

Relevante wet- en regelgeving

- Artikel 3.28, 3.30 - 3.33 Wet Voortgezet Onderwijs 2020 (WVO 2020)

1. Beoogde fusie en aanleiding voor de fusie

1.1 Beoogde fusie en fusieproces

Informatie over de beoogde en stappen die in het fusietraject moeten worden doorlopen.

De voorliggende rapportage betreft de effecten van de bestuursoverdracht van het Don Bosco College (verder: DBC) van de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam (verder SKOV) aan de Samenwerkingsstichting Atlas College (verder: AC).

SKOV (bestuursnummer 72853 SKOV) is het bevoegd gezag van het DBC (brinnummer 20 GS) en daarnaast ook van een zevental PO-scholen.

Per 1 augustus 2025 zal SKOV de instandhouding van en het bevoegd gezag over het DBC (het VO-deel) overdragen aan het AC.

Het betreft een gewone bestuursoverdracht als bedoeld in de WVO 2020 tussen twee besturen waarvoor de benodigde formaliteiten gelden. Onderdeel daarvan is het opstellen van een fusie-effect rapportage.

1.2 Tijdsbestek

Informatie over het tijdsbestek waarbinnen de bestuursoverdracht zal worden gerealiseerd, de beoogde overdrachtsdatum en de onderwerpen die na deze datum nog gerealiseerd moeten worden.

Zoals bij het antwoord op vraag 1.1 is aangegeven, wordt de overdracht van de instandhouding van het DBC uiterlijk 1 augustus 2025 gerealiseerd.

De periode november 2023-juni 2024 is gebruikt als verkenningsfase om na te gaan of een bestuursoverdracht van het DBC haalbaar is, resulterend in een haalbaarheidsonderzoek dat laat zien dat er geen onoverkomelijke risico's zijn.

De beide raden van toezicht hebben goedkeuring gegeven aan het besluit om de bestuursoverdracht te gaan voorbereiden. Beide MR-en zijn in de gelegenheid gesteld om op basis van het haalbaarheidsonderzoek advies te geven op het voorgenomen besluit voor het in voorbereiding nemen van een bestuurlijke overdracht van het DBC van SKOV naar het AC. De MR van het AC heeft hierop een positief advies gegeven. De MR van het DBC heeft aangegeven geen advies te geven.

De periode juli 2024-december 2024 is gebruikt om alle noodzakelijke stappen te zetten om besluitvorming te realiseren voor de bestuursoverdracht.

Voor de bestuursoverdracht zetten we de hoofdlijnen uit. Na de datum van de bestuursoverdracht zal de noodzakelijke harmonisering en afstemming van interne processen opgepakt worden.

Daaronder vallen onder andere:

- *De vorming van een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, MR-en I (zie de uitwerking in 3.4);*
- *Harmonisering van het ICT-beleid;*
- *Harmonisering van de bedrijfsvoering;*
- *Harmonisering van de HR-systemen;*
- *Synchroniseren van de planning & control en kwaliteitszorgcyclus;*
- *Harmonisering van contracten.*

1.3 De motieven voor de fusie

Beschrijving van de aanleiding en beweegredenen en eventuele noodzaak (motieven) voor de fusie. Te denken valt bijvoorbeeld aan regionale omstandigheden die aanleiding zijn voor de fusie en positieve effecten met betrekking tot de doelmatigheid, continuïteit, kwaliteit en responsiviteit van het onderwijs.

Externe ontwikkelingen zorgen dat de organiseerbaarheid en betaalbaarheid van het onderwijs van het DBC haar grenzen bereikt heeft.

Al in 2022 kwam uit extern onderzoek (Infinite financieel BV, 2022) naar voren dat het DBC als enige VO-school binnen de SKOV haar onderwijsaanbod niet kan handhaven.

Het college van bestuur (cvb) SKOV heeft verschillende mogelijkheden onderzocht. Het bestuur kiest voor een bestuursoverdracht van het DBC aan de samenwerkingsstichting het AC, zoals verwoord is in de intentieverklaring van 6 december 2023:

“De besturen van:

- *de stichting Atlas College te Hoorn (hierna: Atlas College)*

En

- *de stichting Katholiek onderwijs Volendam (hierna: SKOV)*

Overwegende dat:

- *De scholen van beide organisaties te maken hebben met demografische krimp, die zich binnen het Don Bosco College manifesteert in de vorm van teruglopende leerlingaantallen;*
- *Deze terugloop tot zodanige druk op de bedrijfsvoering en de kwaliteit van het onderwijs leidt, dat het naar verwachting op termijn niet langer mogelijk zal zijn om binnen de huidige organisaties een breed onderwijsaanbod overeind te houden;*
- *De beide besturen verwachten dat de scholen door een bundeling van bestuurlijke krachten een zo breed mogelijk onderwijsaanbod in stand kunnen houden;*
- *Hiermee op een constructieve wijze invulling gegeven wordt aan de maatschappelijke opdracht zoals beide besturen die voor zich zien.*

Spreeken de volgende intentie uit:

- *Te komen tot een bestuurlijke overdracht van het Don Bosco College te Volendam van de SKOV naar het Atlas College, per 1 januari 2025¹;*
- *Deze bestuurlijke overdracht te realiseren na een zorgvuldig onderzoeks- en besluitvormingstraject, waarbij de raden van toezicht, de betrokken medezeggenschapsraden en overige relevante, betrokken gremia van beide stichtingen gedurende het gehele traject naar beste kunnen worden geïnformeerd en waar van toepassing in de gelegenheid gesteld worden om gebruik te maken van rechten op advies, instemming of goedkeuring;*
- *Binnen het voorgenoemde advies- en besluitvormingstraject nadrukkelijk en ruimschoots aandacht te besteden aan de bestuurlijke inrichting van de SKOV na de bestuurlijke overdracht, gericht op de instandhouding van scholen voor primair onderwijs;*
- *Er in de toekomst voldoende ruimte en autonomie kan blijven bestaan om op eigen wijze invulling te geven aan de identiteit en onderwijskundige eigenheid van de afzonderlijke scholen en locaties, zoals na de bestuurlijke overdracht ressorterend onder de stichting Atlas College binnen de dan geldende kaders.”*

Het cvb van het AC en de SKOV hebben een financieel en juridisch onderzoek (“Due Diligence”²) laten uitvoeren om de levensvatbaarheid voor DBC met een eigen identiteit (op het gebied van denominatie als de eigenheid van de school) binnen de stichting AC te onderzoeken. In deze paragraaf gaan we in op de aanleiding voor de bestuursoverdracht. De resultaten van het onderzoek laten de noodzaak van de bestuursoverdracht zien en de positieve effecten van de bestuursoverdracht voor het DBC en het AC.

De externe ontwikkelingen

De komende tijd hebben we vanuit de samenleving met de volgende uitdagingen te maken:

- *Zorgen voor goed thuis-nabij onderwijs met voldoende keuzemogelijkheden met dalende leerlingenaantallen;*
- *Behouden van de goede kwaliteit van ons onderwijs met dalende leerlingenaantallen;*
- *Toenemende kansengelijkheid;*
- *Toenemende vraagstukken op het gebied van veiligheid;*
- *Ontwikkelen en werken aan eigentijds onderwijs (vb effect AI);*
- *Lerarentekorten – krapte op de arbeidsmarkt;*
- *Beperkte middelen en het gedeeltelijk wegvallen van subsidies;*
- *Aanvragen, organiseren en verantwoorden van kleine subsidiestromen;*
- *Sturing vanuit de overheid op regionale samenwerking (onderwijsregio);*
- *Toenemende druk/verantwoording als gevolg van wetgeving (bijv normenkader Informatiebeveiliging en privacy), frauderisico scan, etc. en*
- *Blijven voldoen aan alle aanvullende eisen op het gebied van wet- en regelgeving (aanbestedingen, AVG, accountantscontrole, arbo, etc).*
- *Teruglopende bekostiging in relatie tot hogere eisen ten aanzien van uitvoering en resultaten.*

Demografische ontwikkelingen

Als gevolg van demografische ontwikkelingen is in de gemeente Edam-Volendam het leerlingaantal de afgelopen jaren zowel in het PO als in het VO fors gekrompen. De komende 15 jaar wordt in het VO nog een daling van ca. 25% verwacht.

¹ Inmiddels is de beoogde datum van de bestuursoverdracht 1 augustus 2025.

² In deze versie van de FER zijn de opbrengsten van de *due diligence* verwijderd.

We zien ook dat door de teruglopende leerlingenaantallen, steeds meer VO-besturen de regio waarin ze actief leerlingen werven, gaan vergroten. Scholen concurreren met elkaar en dat gaat op den duur ten koste gaan van de kwaliteit en het aanbod van onderwijs.

Betaalbaarheid en organiseerbaarheid

De organiseerbaarheid en de betaalbaarheid van het onderwijsaanbod van het DBC is door deze ontwikkelingen aan haar grenzen gekomen. Het DBC kan de uitdagingen die op haar afkomen niet meer zelfstandig aan. Voor een goede organiseerbaarheid zijn per niveau, per leerjaar, circa 50-60 leerlingen nodig (Commissie Dijkgraaf). Onderstaande tabel toont de opbouw van het aantal leerlingen van het DBC op 1 september 2024.

Leerjaar	Basis	Kader	GT	Havo	Vwo	Totaal per leerjaar
6					47	47
5				71	44	115
4	7	39	57	85	52	240
3	16	38	48	84	52	238
2*	BK 18	KT26	TH ³ 51	HA62 ⁴	52	210
1*	BK 18	KT30	TH42	HA55	42	187

¹ TH= VMBO-T/ HAVO

² HA= HAVO/ Atheneum

In de tabel is duidelijk zichtbaar dat per niveau in de drie richtingen VMBO en in de bovenbouw van het VWO het aantal leerlingen (ruim) onder de 50 zakt. De instroom- en uitstroomcijfers laten zien dat er, naast de gebruikelijke fluctuaties in de instroom, structureel minder leerlingen instromen dan de hoeveelheid leerlingen, die examen doen en uitstromen. Ook als we in aanmerking nemen dat een deel van de examenleerlingen ook het volgende schooljaar op het DBC ingeschreven zal zijn door doublure of opstroom, zal de uitstroom de komende jaren hoger zijn dan de instroom.

Knelpunten in de organiseerbaarheid ontstaan in het bijzonder in de leerjaren, waarin de leerlingen profielen volgen. Als gevolg van de grotere diversiteit in de onderwijsstromen, zullen automatisch de groepen minder vol zitten. Keuzevakken worden immers door een deel van de leerlingen niet gekozen. Dit betekent dat de lesgroepen in de onderbouw groter zouden moeten zijn dan in de bovenbouw, om tot een gebalanceerd gemiddelde te komen. Dat is niet het geval.

Bij kleine leerlingenaantallen bovenbouw kan bijvoorbeeld samen met de betrokkenen van het DBC en de overige scholen van het AC onderzocht worden hoe - na de bestuursoverdracht - voor alle leerlingen van HAVO en VWO digitaal een breder onderwijsaanbod geboden kan worden. Hier zijn

³ TH= VMBO-T en HAVO

⁴ HA= HAVO/Atheneum

landelijk goede voorbeelden van in krimpregio's, die passend gemaakt kunnen worden voor onze regio. Het voorbeeld luidt: ondanks dat op een locatie slechts een kleine groep voor een bepaald aanbod kiest kan op die wijze door online samenvoeging van leerlingen uit verschillende scholen een groter aanbod voor de gezamenlijke scholen in stand gehouden worden dan wanneer scholen dit afzonderlijk moeten realiseren. De leerlingen blijven in dit concept fysiek in hun eigen school. De docenten geven hun lessen roulerend over de scholen, zodat de leerlingen hun onderwijs zowel digitaal als fysiek kunnen volgen.

De bestuursoverdracht leidt tot een grotere baanzekerheid voor de docenten van het DBC. Verder kunnen ze aansluiten, zeker als het kleine secties betreft, bij vakgenoten uit andere scholen. Interne scholing en professionalisering is beter te organiseren en lesuitval door scholing of ziekte is beter te voorkomen.

1.4 Alternatieven voor de fusie

Beschrijving van de alternatieven voor de fusie (andere fusiepartner of samenwerkingsvorm en de uitkomst van het onderzoek naar alternatieven)

Allereerst is onderzocht of het DBC binnen SKOV zou kunnen doorgaan. Extern onderzoek in 2022 (Infinite financieel BV, 2022) toont al aan dat na 2024 het onderwijs in het DBC financieel en wat betreft organiseerbaarheid onder druk komt te staan.

Het bestuur van de SKOV heeft vastgesteld dat het DBC niet zelfstandig in de SKOV voort kan blijven bestaan zonder dat er ingrijpende veranderingen in het onderwijsaanbod plaats vinden die onherroepelijk tot een verschraving van het aanbod leiden, hetgeen strijdig is met haar opdracht om een breed kwalitatief goed, thuisnabij onderwijsaanbod voor de leerlingen in Edam-Volendam te garanderen. Een bestuursoverdracht naar een andere VO-organisatie is noodzakelijk.

Waarom de keuze voor het Atlas College, wat waren alternatieven?

Na het trekken van de conclusie dat een bestuurlijke overdracht beter is voor het DBC, komt de vraag naar voren welke partner daarvoor geschikt is. Binnen onze regio is een beperkt aantal schoolbesturen voor VO actief. Dit zijn het Atlas College (o.a. SG De Triade), ZAAM (o.a. Bernard Nieuwentijt College), de Purmerendse Scholengroep (PSG, diverse scholen in Purmerend) en VONK (VONK locatie Purmerend).

Met deze partijen, uitgezonderd VONK, zijn oriënterende gesprekken gevoerd. Vonk is een organisatie voor kleinschalig vmbo-groen onderwijs. Als zodanig is dit geen partner voor het DBC waarvan synergie verwacht mag worden.

De gesprekken met de PSG zijn verder gegaan dan een oriëntatie, hier zijn ook nadere verkenningen gevoerd. Hierover is de MR destijds geïnformeerd. Op enig moment heeft de PSG uitgesproken niet bereid te zijn om een volgende fase met elkaar in te gaan, als gevolg van interne overwegingen.

De gesprekken met ZAAM zijn vooral gevoerd over het samenwerken met dan wel overnemen van het Bernard Nieuwentijt College door de SKOV. Dit was en is voor de SKOV niet aantrekkelijk. Niet alleen neemt het DBC dan leerlingen over, maar ook een school als geheel die zowel op financieel als huisvestingsvlak door het bestuur van de SKOV als problematisch gezien wordt. Alleen de leerlingen overnemen is juridisch gezien geen optie.

De gesprekken over bestuurlijke samenwerking zijn –deels gelijktijdig- ook tussen verschillende andere besturen in de regio gevoerd. Daar waar de SKOV niet bij betrokken was, laten we in deze notitie buiten beschouwing.

De conclusie uit deze gesprekken was dat het Atlas College de meest voor de hand liggende partner voor het DBC is. Ook bleek dit de partij met de grootste bereidheid om dit proces aan te gaan.

Het voorgaande is een vereenvoudigde weergave van de realiteit. Tijdens de verkennende gesprekken ging het zowel over de bereidheid om samen te werken, als over de vorm die past bij de gewenste intensiteit van samenwerking.

De keuze voor het AC is ten dele gebaseerd op het feit dat Atlas het bestuur is van de enige andere VO-school in Edam-Volendam, SG De Triade. Van oudsher vervult ook die school een belangrijke rol voor de Volendamse gemeenschap. Veel leerlingen uit Volendam gaan naar SG De Triade, voor een deel zijn dit broertjes en zusjes van leerlingen van het DBC. Veel collega's van SG De Triade wonen in Volendam. De collega's van het DBC en SG De Triade hebben kinderen op beide scholen.

Een ander, belangrijk, aspect is dat in de VO-visie van de gemeente beschreven is dat de betrokkenen ervoor gaan zorgen dat de twee scholen binnen de gemeente niet meer in concurrentie met elkaar gaan. Dit uitgangspunt is door beide besturen onderschreven. De beste garantie daarvoor is dat beide scholen deel gaan uitmaken van één organisatie.

Inhoudelijk zien beide besturen en beide schoolleidingen goede mogelijkheden om elkaar aan te vullen. Dit is zichtbaar in de technische HAVO⁵. We zien ook perspectieven voor andere vakken. Dit zonder dat afdelingen volledig op één van beide locaties worden geconcentreerd. Dit moet tot gevolg hebben dat SG De Triade en het DBC gezamenlijk verantwoordelijk worden voor een breed vmbo-aanbod in Edam-Volendam, in zowel praktijk- als theoriegerichte stromen.

Naast SG De Triade heeft het Atlas College ook scholen die HAVO en VWO aanbieden. Hoewel deze fysiek verder verwijderd zijn van het DBC, is ook daar ook kennisdeling en verdergaande samenwerking mee mogelijk. Dat zal in de eerste plaats zijn rond het werkgeverschap. In de paragraaf 'praktische gevolgen' gaan we nader in op die effecten.

Conclusies

- In de regio is een beperkt aantal schoolbesturen actief, waaraan het DBC zou kunnen worden overgedragen.*
- Oriënterende gesprekken zijn met verschillende schoolbesturen gevoerd. Het bestuur van de SKOV heeft naar aanleiding hiervan de conclusie getrokken dat een overdracht Com het Atlas College zowel mogelijk als wenselijk is.*
- Inhoudelijk vormen de scholen van het Atlas College een aanvulling op het aanbod van het DBC.*

Het in 2024 uitgevoerde DD-onderzoek toont aan dat een bestuursoverdracht van het DBC aan het AC een begaanbare weg is om voor de leerlingen van Edam-Volendam een breed en kwalitatief goed onderwijsaanbod in stand te houden.

1.5 te bereiken (gekwantificeerde) doelen van de bestuursoverdracht

Beschrijving van wat het bestuur wil bereiken met de bestuursoverdracht en de meerwaarde voor ouders en leerlingen, bijvoorbeeld een hogere kwaliteit of meer keuzemogelijkheden

Zie antwoord op vraag 1.3, het zoveel mogelijk in standhouden van een thuisnabij breed en kwalitatief goed onderwijsaanbod in de gemeente Edam-Volendam ondanks de verdere krimp van leerlingen:

- Het overeind houden van een breed onderwijsaanbod van VMBO-basis tot en met VWO met een sluitende begroting;*
- Complementair te zijn voor de scholen in de regio*
- Het voeren van een breder (strategisch) personeelsbeleid, zoals het bieden van carrièreperspectieven, school-overstijgende samenwerking met collega's, etc.*
- Beleids- en kennisontwikkeling in een breder kader;*
- Samen een sterkere samenwerkingspartner in de regio zijn en*
- Verstandiger en doelmatiger omgaan met de mogelijkheden die een grotere stichting op financieel en personeelsgebied te bieden heeft.*

⁵ De Technische HAVO is een oude wens in de regio. De ontwikkeling daarvan is met name vanuit het DBC niet ingezet. Mede op verzoek van de bedrijven in de regio (IBEV) is dit in 2022 opnieuw gewogen en ingezet. De ontwikkeling daarvan kent dus een andere aanloop dan het proces van overdracht.

2. Communicatie over de bestuursoverdracht

2.1 Wijze waarop medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken

De medezeggenschapsraad van het DBC, de gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van de primair onderwijscholen van SKOV en de medezeggenschapsraad van het AC zijn betrokken bij het proces van de bestuursoverdracht.

De medezeggenschapsraden van het DBC en het AC zijn om advies gevraagd over het proces dat doorlopen moet worden om met de intentieverklaring te komen tot een goed haalbaarheidsonderzoek. Dit ging ook over welke opdracht en welke vragen de werkgroepen kregen.

Verder zijn de medezeggenschapsraden van het DBC en het AC om advies gevraagd over de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek. Er zijn bijeenkomsten belegd over o.a. de medezeggenschapsstructuur en geluisterd naar de wensen hieromtrent.

Er is na overleg met de oudergeleding van de MR-en een Ouderraadpleging uitgevoerd. Een vraag is niet overgenomen uit het advies (voor/tegen de overdracht), vanwege het feit dat betrokkenen niet over alle informatie beschikken om daar gefundeerd een antwoord op te kunnen geven.

En er heeft er een Medewerkersraadpleging plaatsgevonden. Naar aanleiding daarvan is extra informatie gedeeld over de noodzaak, de alternatieven, de financiële situatie en de reserves aan de medewerkers.

Het DD-onderzoek is in een gemeenschappelijke bijeenkomst van de MR-en besproken en de MR-en zijn in staat gesteld om daar aanvullende vragen op te stellen, die vervolgens beantwoord zijn. De concept FER wordt besproken met de MR-en, met als bedoeling om in de aanloop naar de definitieve FER zicht te krijgen op de vraagstukken die van belang zijn voor de MR-en om instemming te kunnen geven aan de FER en de bestuursoverdracht.

2.2 Wijze waarop Raad van Toezicht is en wordt betrokken

De raden van toezicht van de SKOV en van het AC zijn nauw betrokken bij de planvorming en de uitwerking (statutenwijziging, haalbaarheidsonderzoek en het besluit om de bestuursoverdracht voor te gaan bereiden). Eerder hebben zij goedkeuring verleend aan de vervolgstap na het haalbaarheidsonderzoek. Voor het nemen van een definitief bestuurlijk besluit is op grond van de statuten de voorafgaande goedkeuring van de beide raden nodig.

2.3 Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken

Het personeel en de ouders/leerlingen van beide organisaties zijn diverse keren op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Er is een Ouderraadpleging uitgevoerd in het DBC en het AC. Er zijn dialoogsessies georganiseerd met het personeel van het DBC en het AC. De ouders van SKOV PO worden geïnformeerd over de ophanden zijnde ontwikkelingen. In de bijlage geven we de resultaten van de ouderraadplegingen in het DBC en het AC weer en de bestuurlijke reactie daarop. Tevens worden in de bijlage de resultaten van de Medewerkersraadpleging weergegeven.

2.4 Wijze waarop externe belanghebbenden zijn en worden betrokken

De gemeentes Hoorn en Edam-Volendam, de andere schoolbesturen, de regionale samenwerkingsverbanden zijn op de hoogte van de bestuursoverdracht en de daaraan ten grondslag liggende motieven. Partijen onderschrijven het belang voor de gemeente Edam-Volendam en de regio van het in standhouden van een thuisnabij, breed en kwalitatief goed onderwijsaanbod in Volendam. Het College van B&W van de gemeente Edam-Volendam wordt om advies gevraagd inzake de bestuursoverdracht van het DBC aan het AC. De gemeenteraad van

Hoorn wordt om goedkeuring gevraagd voor de statutenwijziging van het AC, waarin het AC een samenwerkingsstichting wordt.

De Nederlandse Katholieke Schoolraad wordt om goedkeuring gevraagd van de bestuursoverdracht van Het DBC aan het AC en om de goedkeuring van de conceptstatuten van de samenwerkingsstichting van het AC.

Verder is er overleg geweest met de ondernemersvereniging IBEV (industrie- en bedrijvengroep Edam-Volendam).

3. Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat

3.1 Omvang en organisatie van de rechtspersoon na de bestuursoverdracht

Beschrijving van de omvang van de rechtspersoon na de bestuursoverdracht en de wijze waarop de organisatie na de bestuursoverdracht wordt ingericht en taken en verantwoordelijkheden worden verdeeld.

[Wanneer er sprake is van een bestuurlijke fusie wordt hier beschreven hoe de toegankelijkheid van het bestuur voor personeel, ouders en leerkrachten wordt geborgd en waar zij na de fusie terecht kunnen met vragen en klachten: niet van toepassing]

Na de bestuursoverdracht van het DBC aan het AC zijn de inrichting van de organisatie, de taken en verantwoordelijkheden, de toegankelijkheid van bestuur voor personeel en de procedures voor vragen en klachten op exact dezelfde manier geregeld en geborgd als daarvoor. Voor leerlingen en ouders geldt dat de structuur van mentoren, teamleiders (afdelingsleiders/correctoren) niet veranderd. Dat betekent dat personeel, ouders en leerlingen van deze school terecht kunnen bij respectievelijk de rector van de school en in tweede instantie bij het college van bestuur van het AC. Voor het DBC wordt de klachtenregeling en de klokkenluidersregeling van het AC van toepassing.

3.2 Gevolgen van de bestuursoverdracht voor de overzichtelijkheid op locatieniveau

Beschrijving van de verwachte gevolgen van de bestuursoverdracht voor de overzichtelijkheid op locatieniveau en het school- of instellingsklimaat in het algemeen en de maatregelen die eventueel worden genomen om het onderwijs zo te organiseren dat de overzichtelijkheid toegankelijkheid en herkenbaarheid op locatieniveau gewaarborgd blijft.

Door de bestuursoverdracht verandert er niets aan de overzichtelijkheid op locatieniveau. De locaties houden hun eigen identiteit, hetgeen betekent dat het DBC haar Katholieke identiteit behoudt. In de leerjaren 1 en 2 wordt, gedurende 1 uur per week, per klas, het vak levensbeschouwing gegeven.

Recent is een analyse gemaakt van de overlap in leerdoelen tussen enerzijds het vak levensbeschouwing en anderzijds het vak burgerschap. Er vindt hierbij ondersteuning plaats van Verus en het expertisecentrum burgerschap. Op dit moment wordt vervolgens met medewerkers van de school onderzocht hoe het curriculum van de school duurzaam kan worden doorontwikkeld.

De katholieke identiteit in de context van de Volendamse samenleving is ons vertrekpunt en we maken bij het door ontwikkelen gebruik van de perspectiegerichte benadering van het expertisecentrum levensbeschouwing en religie (LERO).

De huidige locaties van het AC behouden hun openbare identiteit.

De planvorming met betrekking tot de onderwijshuisvesting in de gemeente Edam-Volendam in het Masterplan Onderwijshuisvesting zal vanaf 1 januari 2025 verder gestalte krijgen onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het AC, dit in samenwerking met de gemeente Edam-Volendam.

Het DBC en SG De Triade werken sinds het schooljaar 2023-2024 aan het gezamenlijk vormgeven en invullen van het onderwijsprogramma van de 'Technische HAVO'. Leerlingen volgen in deze route onderwijs op beide locaties. Deze ontwikkeling zal worden doorgetrokken in de komende jaren.

3.3 Gevolgen van de bestuursoverdracht voor de betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders

Beschrijving van de verwachte gevolgen van de bestuursoverdracht voor de betrokkenheid en medezeggenschap van personeel, leerlingen en ouders

Doordat op locatieniveau de overzichtelijkheid, toegankelijkheid en herkenbaarheid gewaarborgd blijft en de bestuursoverdracht een thuisnabij, breed en kwalitatief goed onderwijs in Volendam mogelijk blijft maken wordt een positief effect van de bestuursoverdracht verwacht.

Voorbeelden van een positief effecten voor het DBC en het AC als geheel zijn behandeld in paragraaf 1.3:

3.4 Medezeggenschap

Beschrijving van de wijze waarop medezeggenschap na de bestuursoverdracht wordt vormgegeven

Medezeggenschap na overdracht

Een overdracht van het Don Bosco College (DBC) naar het Atlas College heeft gevolgen voor de inrichting van de medezeggenschap binnen laatstgenoemde organisatie. Dit volgt uit twee uitgangspunten. In de eerste plaats moeten alle scholen vertegenwoordigd worden door ouders, leerlingen en personeelsleden van alle scholen, dus ook die van het DBC. Daarnaast stijgt het aantal BRIN-nummers binnen de nieuwe samenwerkingsstichting Atlas College van 1 naar 2.

Proces

Op 12 september 2024 hebben de beide besturen samen met (leden van) beide MR-en gesproken over de wensen voor de inrichting van de medezeggenschap na een overdracht. Hierbij was een vertegenwoordiger van de Vereniging Openbaar Onderwijs aanwezig als adviseur. In dit gesprek is gekeken naar een optimaal en werkbaar construct, binnen de kaders van de WMS, voor een inrichting die dicht bij de huidige structuur van de medezeggenschap binnen het Atlas College ligt. Op deze manier kunnen de leden van de medezeggenschap gebruik maken van elkaars kennis en ervaring, maar tegelijk ook een eigen rol gericht op de 'eigen' locatie invullen.

Huidige situatie

Het DBC kent een MR bestaande uit 6 zetels voor personeelsleden, 3 voor ouders en 3 voor leerlingen. Daar het DBC de enige school voor voortgezet onderwijs binnen het bevoegd gezag is, bestaat er geen bovenschoolse medezeggenschap. De MR is dus het medezeggenschapsorgaan voor zowel de zaken op schoolniveau als op bestuursniveau.

Bij het AC is het als volgt:

Formeel kent de stichting 1 BRIN-nummer met vijf vestigingen. In de praktijk fungeren deze vestigingen als zelfstandige scholen. Voor het BRIN-nummer is één MR samengesteld. Per vestiging worden personeelsleden, ouders en leerlingen in de MR gekozen, waarbij vanuit scholen met meer dan 1000 leerlingen meer zetels gekozen worden, dan uit scholen met minder leerlingen. Iedere locatie heeft minimaal twee personeelszetels, één ouderzetel en één leerlingenzetel. Voor locaties met meer dan 1000 leerlingen komt er per geleding een zetel bij. Vanuit het Atlas Service Centrum en uit het OOP Atlasbreed worden twee personeelsleden

gekozen. In totaal kent de raad 28 zetels: 14 zetels voor personeelsleden, 7 voor ouders en 7 voor leerlingen.

De MR functioneert in de praktijk zowel als een GMR voor de stichtingsbrede aangelegenheden en als een MR voor de locatiegebonden zaken. Dit laatste met de werkwijze dat de input van de leden van de betreffende locatie leidend is voor de meningsvorming in de MR. In de beleidsvorming worden MR-leden per locatie betrokken. Er zijn geen formele deelraden ingericht.

Er is grote tevredenheid bij de leden over de wijze waarop de MR functioneert. Door de brede samenstelling kunnen de MR-leden gebruik maken van veel expertise en zienswijzen.

Wettelijke vereisten

Een schoolorganisatie met meer dan één BRIN-nummer is op grond artikel 4 lid 1 van de wet medezeggenschap op scholen (WMS) verplicht om een gezamenlijke medezeggenschapsraad (GMR) in te richten. Hier bestaat dus geen beleidsvrijheid in. Die vrijheid bestaat wel voor de omvang en samenstelling, mits de GMR voor 50% bestaat uit personeelsleden, 25% ouders en 25% leerlingen.

Inrichting na overdracht

Voor de situatie na overdracht hanteren de besturen de volgende uitgangspunten:

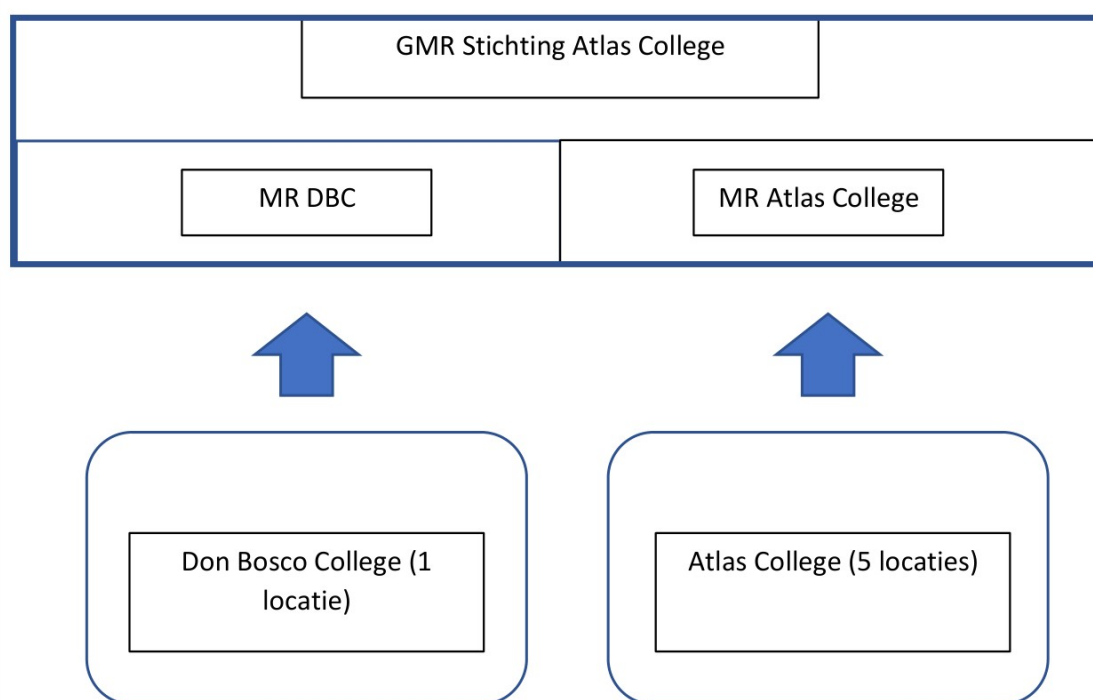
- De inrichting volgt zo veel mogelijk de wensen van de huidige MR;
- De inrichting doet recht aan het wettelijk kader;
- De inrichting leidt tot een werkbare structuur.

Dit heeft het volgende tot gevolg.

- Er komt een GMR binnen de samenwerkingsstichting Atlas College. Hiermee wordt voldaan aan een wettelijk vereiste. Deze GMR vormt een personele unie met de MR-en van DBC en Atlas College. Dat betekent dat (alle) leden van de twee MR-en (ook) zitting hebben in de GMR. De MR DBC voegt in bij de systematiek van zetelverdeling van het Atlas College. Hetgeen betekent dat de omvang van de MR van DBC naar 8 zetels gaat.
- Hiermee vallen de MR DBC en de MR AC feitelijk samen. Formeel worden leden door de achterban verkozen in de MR van één van beide BRIN-nummers, waarbij de afspraak gemaakt wordt dat de MR-leden alleen de MR-leden in de GMR kiezen.
- In de GMR nemen vertegenwoordigers van alle scholen, plus ASC en OOP, zitting.
- De binnen Atlas bestaande zetelverdeling wordt ook toegepast voor het DBC. Daar het DBC meer dan 1000 leerlingen heeft, betekent dit dat de school 3 personeelsleden, 2 ouders en 2 leerlingen verkiest in de GMR.
- Daar het DBC naar verwachting binnen de komende jaren een lager aantal leerlingen zal hebben, kiezen we ervoor om het aantal zetels voor vijf jaar te bevriezen. Het aantal personeelsleden moet gelijk zijn aan het aantal ouders en leerlingen samen. We kiezen ervoor om in de plaats van 3 DBC personeel zetels gedurende de komende twee jaar 4 DBC personeel zetels op te nemen in de GMR.
- Binnen de GMR worden zowel schoolgebonden als schooloverstijgende zaken besproken. De GMR krijgt daarbij ook de bevoegdheden voor de schoolgebonden zaken. Hierbij wordt de werkafpraak gemaakt en vastgelegd dat, in geval van verschil van mening binnen de GMR, het standpunt van de leden die verbonden zijn aan de betreffende school/locatie, doorslaggevend is. De schoolgebonden zaken worden eveneens besproken met de directeur/rector van de locatie. Het bestuur zorgt ervoor dat bij advies- of instemmingsvragen niet alleen duidelijk is op welke grond de vraag gesteld wordt, maar ook voor welk deel van de organisatie de vraag van toepassing is.

- *Per onderwijslocatie fungeren de GMR-leden afkomstig van die locatie, als een medezeggenschapsorgaan voor locatie-specifieke vraagstukken binnen het kader van de WMS.*
- *De samenstelling en werkwijze van de GMR wordt in het medezeggenschapsstatuut en GMR-reglement worden beschreven. De interne werkwijze van de GMR wordt vastgelegd in het huishoudelijk reglement van de GMR. Deze reglementen worden zo snel mogelijk na, of indien mogelijk gelijktijdig met, de effectuering van de overdracht, van kracht. Het medezeggenschapsstatuut en het GMR-reglement worden elke twee jaar geëvalueerd, waarbij het bestuur en de GMR met elkaar het gesprek voeren in hoeverre de invulling van de medezeggenschap(nog) wenselijk is.*

Schematisch geeft dit het volgende beeld:

3.5 Gevolgen voor de voorzieningen

Beschrijving van de gevolgen van de fusie voor het aanbod en bereikbaarheid van voorzieningen en faciliteiten in brede zin. Te denken valt aan onderwijslocaties, huisvesting, administratieve ondersteuning, helpdesk, ICT, bibliotheekvoorzieningen en ondersteuning van leerlingen met bijzondere leerbehoeften.

De bestuursoverdracht heeft geen directe gevolgen voor het aanbod en de bereikbaarheid van de voorzieningen in het DBC en de andere onderwijslocaties. Het DBC blijft bestaan met haar eigen Katholieke identiteit.

De kwetsbaarheid van de personele bezetting van de voorzieningen in het DBC zal verminderen door de integratie van de stafdiensten in het servicecentrum van het AC.

Na de overdracht zal gekeken worden welke werkzaamheden geïntegreerd worden op stafniveau en welke op schoolniveau. Het betreft hier de leerling administratie, ICT en formatiebeheer.

3.6 Gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid

Beschrijving van de verwachte gevolgen van de bestuursoverdracht voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid en de afspraken die hierover zijn gemaakt met bonden en personeel

Zowel het DBC als het AC volgen CAO-VO. Dientengevolge zitten aanpassingen in de secundaire en tertiaire voorwaarden.

Bestaande verschillen in arbeidsvoorwaarden zijn in overleg met de vakbonden geharmoniseerd.

Voor het personeel van het DBC zullen na de bestuursoverdracht het personeelsbeleid en de arbeidsvoorwaarden van het AC van toepassing zijn.

Er is geen sprake van een reorganisatie of een ontslagmoment en alle bestaande rechten blijven behouden als het gaat om de contractvorm. Werkgelegenheid verdwijnt niet ten gevolge van de overdracht.

De stafleden van het SKOV zijn aangesloten bij de CAO VO. De stafleden gaan mee in de bestuursoverdracht tenzij ze individueel aangeven dat ze werkzaam willen blijven in de SKOV. In dat geval is er sprake van een overstap van de CAO VO naar de CAO PO. Hier wordt met de sociale partners (de bonden) een aparte afspraak voor gemaakt. Het bestuur van SKOV respecteert daarbij de keuze van deze medewerkers en garandeert ook hier behoud van werkgelegenheid en perspectief

4. Effecten van de bestuursoverdracht op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid

4.1 Effecten van de fusie op de keuzevrijheid

Beschrijving van het keuzeaanbod van scholen/instellingen van een bepaalde richting of pedagogisch-didactische aanpak in het voedingsgebied of de gemeenten waar de huidige leerlingen van de onderwijsinstellingen wonen en het effect van de bestuursoverdracht hierop.

De bestuursoverdracht heeft geen effect op de keuzevrijheid van ouders en leerlingen in de regio. Het is juist bedoeld om de huidige keuzevrijheid in stand te houden door een breed en kwalitatief goed onderwijsaanbod te continueren in de huidige onderwijslocaties.

4.2 Effecten van de bestuursoverdracht op de diversiteit

Beschrijving van de wijze waarop het bestuur borgt dat de variëteit van het onderwijsaanbod blijft bestaan of wellicht groter wordt door de fusie. Daarbij kan het zowel gaan om diversiteit op het niveau van instellingen als op het niveau van vestigingen. In hoeverre is er sprake van 'interen keuzevrijheid' voor scholen en instellingen of vestigingen binnen een bestuurlijke eenheid

De bestuursoverdracht heeft geen consequenties voor de diversiteit in onderwijsaanbod in de regio. Stichting het AC streeft actief naar een zo breed mogelijk, thuis nabij, kwalitatief goed onderwijs waarbij elke school een uniek profiel heeft.

4.3 Effecten van de bestuursoverdracht op de spreiding van de onderwijsvoorzieningen in de regio

Beschrijving van de gevolgen van de bestuursoverdracht voor de bereikbaarheid en daarmee toegankelijkheid van onderwijsvoorzieningen in de regio

De bestuursoverdracht heeft juist tot doel om te faciliteren dat de huidige onderwijsvoorzieningen in stand gehouden kunnen worden ondanks de terugloop in leerlingen en biedt meer perspectief op behoud en ontwikkeling dan wanneer DBC onder SKOV blijft.

5. Financiële kosten en baten

5.1 Financiële kosten en baten

Overzicht en toelichting van de financiële kosten en baten op korte en lange termijn

De bestuursoverdracht heeft geen gevolgen voor de wettelijke bekostiging. De brinnummers van het DBC en het AC worden gehandhaafd als eenheid van bekostiging.

5.2 Financiële risico's

Is de financiële continuïteit voldoende gewaarborgd, wat zijn de risico's

De bestuursoverdracht heeft tot doel om de continuïteit van de onderwijsvoorzieningen van het DBC in stand te houden.

Het blijft een financieel risico dat verdere krimp van de aantallen leerlingen tot een gedwongen reductie van het personeelsbestand gaat leiden. Tegelijkertijd is er het risico dat er voor sommige vakken een tekort aan docenten ontstaat waardoor er relatief dure oplossingen gekozen moeten worden om toch het onderwijsaanbod in stand te houden. De financiële reserves van het AC zijn van voldoende omvang om een dergelijk risico te kunnen dragen.

5.3 Niet-financiële kosten en baten

Beschrijving van de niet-financiële kosten en baten van de bestuursoverdracht

Zoals bij eerdere vragen aangegeven, is de hoofddreden voor de bestuursoverdracht het zorgen om de duurzaamheid en continuïteit van een thuisnabij, breed en kwalitatief goed onderwijsaanbod in Volendam te kunnen garanderen.

6. Evaluatie van de fusie

6.1 Evaluatie van de fusie

Wanneer en hoe wordt geëvalueerd of de doelen van de fusie zijn bereikt en welke effecten zijn opgetreden, vooral op punten van spreiding en omvang, variëteit en keuzevrijheid

Evaluatie maakt structureel deel uit van de werkprocessen van het AC, zowel op stichtingsniveau als op schoolniveau. Dat betekent dat met name op stichtingsniveau de aspecten 'onderwijsaanbod', en 'instandhouding' stelselmatig aandacht krijgen in relatie tot het doel om thuisnabij een kwalitatief goed en breed onderwijsaanbod in stand te houden.

7. Advies gemeente

7.1 Advies van burgemeester en wethouders

Inhoud van het advies van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente over de wenselijkheid van de voorgestelde bestuursoverdracht

Voor het advies van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Edam-Volendam wordt verwezen naar de bijlagen.

Bijlagen

Het advies van B&W van de betrokken gemeente is een wettelijke verplichte bijlage bij de (fusie-)effectrapportage (volgt later)

Due Diligence onderzoek (reeds in bezit van de medezeggenschapsraad)

Ouder- en Medewerkersraadpleging met de bestuurlijke reactie